

Lokala extremvärden

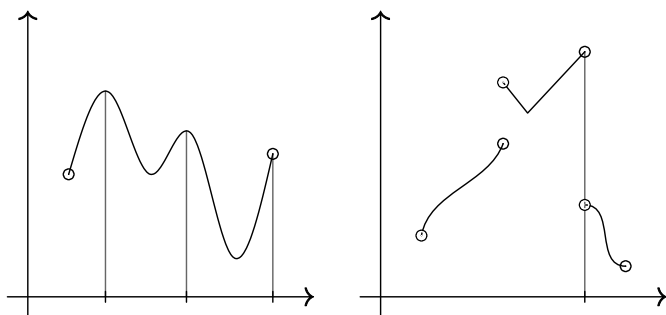
En funktion f har en lokal maximipunkt i $x = x_0$ om det finns en omgivning U till x_0 där

$$f(x_0) \geq f(x) \quad \text{för alla } x \in U \text{ och } D_f.$$

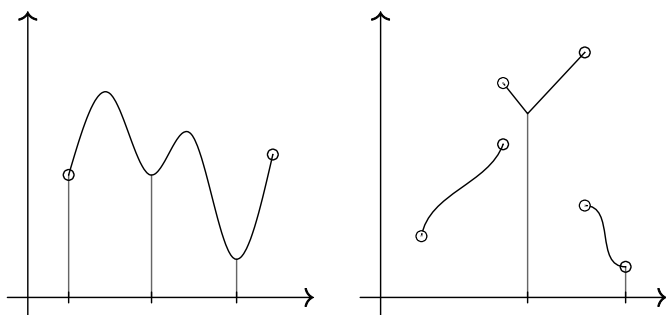
Om det finns en omgivning V till x_1 där

$$f(x_1) \leq f(x) \quad \text{för alla } x \in V \text{ och } D_f.$$

så har f en lokal minimipunkt i x_1 .

Lokala maximipunkter

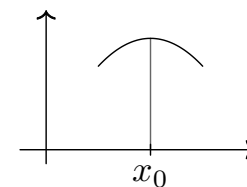
Lokala minimipunkter

Satser om lokala extremvärden

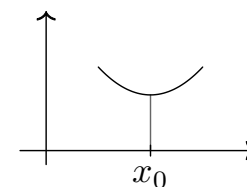
Sats De lokala extrempunkterna till en funktion f , som är definierad i ett intervall, återfinns bland följande punkter,

1. kritiska punkter (d.v.s. punkter där derivatan är noll),
2. punkter där funktionen inte är deriverbar,
3. ändpunkter som tillhör intervallet.

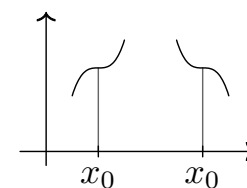
Sats Om funktionen f är deriverbar och $f' > 0$ i en vänsteromgivning av $x = x_0$ och $f' < 0$ i en högeromgivning, då har f ett lokalt maximum i $x = x_0$.

Sats Om funktionen f är deriverbar och $f' < 0$ i en vänsteromgivning av $x = x_0$ och $f' > 0$ i en högeromgivning, då har f ett lokalt minimum i $x = x_0$.

Sats Om funktionen f är deriverbar och $f'(x_0) = 0$ samt $f' > 0$ (eller < 0) i en vänster- och högeromgivning av $x = x_0$, då har f en terrasspunkt i $x = x_0$.

Största och minsta värde

Om en funktion f är definierad i ett intervall I och $x_0 \in I$ samt

$$f(x_0) \geq f(x) \quad \text{för alla } x \in I,$$

då sägs $f(x_0)$ vara funktionens största värde i intervallet I .

Om $x_1 \in I$ och

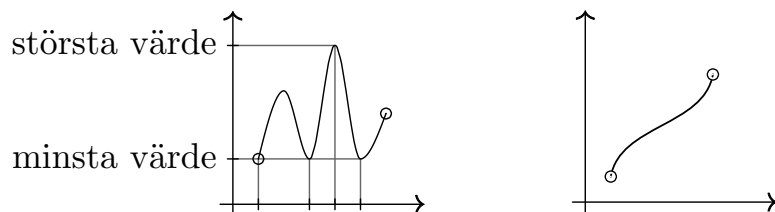
$$f(x_1) \leq f(x) \quad \text{för alla } x \in I,$$

då sägs $f(x_1)$ vara funktionens minsta värde i intervallet I .

Sats Största och minsta värdet av en kontinuerlig funktion f , definierad i ett slutet och begränsat intervall, antas i lokala extrempunkter.

Sats Största och minsta värdet av en kontinuerlig funktion f , definierad i ett öppet intervall, antas antingen i lokala extrempunkter eller så gäller då $x \rightarrow$ ändpunkt att

- $\lim_{x \rightarrow a} f(x) > \text{lokala extrempunkter} \Rightarrow f$ saknar största värde.
- $\lim_{x \rightarrow a} f(x) < \text{lokala extrempunkter} \Rightarrow f$ saknar minsta värde.

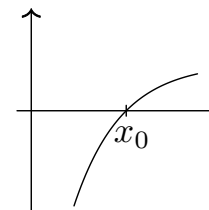
Andra-derivata-testet

Låt f vara en två gånger deriverbar funktion.

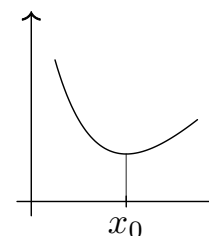
Om $f'(x_0) = 0$ och

- $f''(x_0) > 0$, då är x_0 en lokal minimipunkt,
- $f''(x_0) < 0$, då är x_0 en lokal maximipunkt.

Bevis Att $f''(x_0) > 0$ betyder att f' är strängt växande kring $x = x_0$. Alltså har f' :s graf utseendet

Den stränga monotoniciteten ger att f' är negativ till vänster om x_0 och positiv till höger om x_0 . Enligt tidigare sats får vi att f har ett lokalt minimum i $x = x_0$.

I fallet $f''(x_0) < 0$ resonerar man på ett liknande sätt.